

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

студентка гр. Ф-92 Колесник М.Є.

Метою створення будь-якого підприємства є отримання винагороди від своєї діяльності або певного соціального ефекту. Дані показники називаються фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання. Для визначення їх розміру здійснюють аналіз фінансових результатів. Метою даного аналізу є оцінка фінансового стану та ефективності функціонування підприємства для підвищення результативності його діяльності, а також визначення впливу різних факторів ринкової економіки на функціонування підприємства. Від результатів аналізу підприємства залежить його подальший розвиток. Керівники на основі отриманих даних можуть зробити висновки про можливість впровадження нового виду продукції чи зміни в структурі виробництва, інвестори ж оцінюють доцільність вкладення коштів в дане підприємство.

Фінансовий аналіз використовує кілька типів моделей, здатних структурувати й ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками. Виділяються дескриптивні, предикативні і нормативні моделі [1, с.270].

До дескриптивних моделей відносять горизонтальний та вертикальний аналіз, оскільки результати отримані за допомогою здійснення даних видів аналізу носять описовий характер і є основою для подальшого аналізу фінансових результатів.

Вертикальний аналіз в разі поєднання з горизонтальним, дає змогу виявити позитивні або негативні зміни в складі майна чи структурі ресурсів підприємства, а також в структурі доходів та витрат за визначений період [3, с.166].

Предикативні моделі – моделі прогностичного характеру, що використовуються для прогнозування прибутків підприємства та його майбутнього фінансового стану [1, с.271].

Яскравим "представником" даної моделі є трендовий аналіз. Саме за допомогою цього аналізу можна визначити можливі значення ефекту та ефективності діяльності підприємства в майбутньому. Результати аналізу подаються у вигляді лінії - тренду, що показує зміну показника за певний період часу. Однак, побудова тренду потребує відповідного програмного забезпечення, що є іноді занадто дорогим для підприємства [3, с.168].

Нормативні моделі дозволяють порівняти фактичні результати діяльності підприємств з очікуваними значеннями [1, с.271]. До нормативних моделей відносять факторний аналіз, аналіз відносних показників та порівняльний аналіз.

Факторний аналіз - це методика комплексного системного вивчення і вимірювання впливу чинників на величину результативних показників [2, с.434-437]. Основною перевагою використання факторного аналізу є те, що у якості змінного чинника можна обирати будь-який показник, що впливає на кінцевий результат. Недоліком однофакторної моделі є те, що інші фактори вважаються незмінними та в даний момент не впливають на фінансовий результат, що в реальних умовах неможливо.

Для того, щоб врахувати зміни інших факторів виділяють двофакторні та багатофакторні моделі. Якщо модель має два чинника (фактора), то вона називається двофакторною, тобто значення певного показника змінюється в залежності від двох величин. Таким чином, якщо таких чинників більше двох, то моделі називаються багатофакторними.

Аналіз відносних показників (коефіцієнтів) - дослідження взаємозв'язків між окремими показниками. Здійснюється на підставі розрахунку фінансових коефіцієнтів. Отримані коефіцієнти можна порівнювати між собою та з нормативними значеннями. Вони дають змогу визначити наскільки ефективною є діяльність конкретного підприємства порівняно з іншими підприємствами галузі і які резерви має підприємство щодо підвищення ефективності своєї діяльності [3, с.203].

Порівняльний аналіз - дослідження зміни абсолютних та відносних показників у порівнянні з аналогічними по галузі за певний проміжок часу [3, с.167]. Таким чином, можна визначити отримані фактичні результати з результатами підприємства, що взяте як орієнтир. Однак, слід пам'ятати, що підприємства можуть використовувати різні методи нарахування амортизації та обліку товарних запасів, що впливає на основні фінансові показники діяльності підприємства [3, с.203].

Отже, аналіз фінансових результатів дає змогу оцінити стан підприємства, порівняти їх з нормативними та проаналізувати в часі, використовуючи при цьому різні моделі, в залежності від критерію аналізу. Якщо оцінювати кінцеві показники за всіма моделями, то отримаємо повну характеристику досліджуваного підприємства, а також його фінансові можливості на ринку.

*Науковий керівник: ст. викладач. **Антонюк Н. А.***

1. Методи дослідження фінансового аналізу (стану) суб'єктів господарювання: зб. конф. / Вісник Хмельницького національного університету / від.ред. Н. В. Мірко. - К.: МКУ. - 2009. - 272 с.

2. Фінансовий аналіз [навч. посіб.] / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.

3. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]/ Шелудько В.М. - К.: Знання, 2006. - 439 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 229-231.